

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РОБОТА ПСИХОЛОГА З ВТРАТОЮ І ГОРЕМ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма 053 Психологія

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань Соціально-поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Робота психолога з втратою і горем
Викладач (і)	Пілецька Любомира Сидорівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	lybomyra.piletska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів зі специфікою роботи психолога з втратою і горем. Курс спрямований на формування у студентів розуміння сутності втрати і горя, етапів горювання, класифікації горя, залучення ресурсів, емоційної і поведінкової стабілізації, відновлення мислення і соціальних зв'язків, аналізу психологічних моделей втрати і горя, психологічних технологій супроводу особистості в процесі горювання і усвідомлення результатів екологічного проживання горя.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є здобуття студентами знань про специфіку роботи психолога зі втратою і горем.
Основними цілями вивчення дисципліни є вироблення практичних умінь і навчити технікам надання психологічної допомоги при втраті і горі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

Фахові компетентності:

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології, зокрема для створення безпечного психологічного середовища.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Програмні результати навчання:

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, консультування тощо) у сферах освіти, бізнесу, сім'ї, з питань особистісного та кар'єрного розвитку, гендерних аспектів у психології, провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР13. Здатність розробляти, проводити, та здійснювати моніторинг програм психологічної профілактики, психологічної допомоги (психологічного супроводу) осіб у складних життєвих обставинах та формувати психологічний висновок за результатами оцінки виконання психологічної програми (соціально-психологічної реабілітації).

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни		
	Загальна кількість годин	
Вид заняття	Денна форма	Заочна форма
лекції	12	6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18	4
самостійна робота	60	80

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Вибірковий
Другий	053 Психологія	1	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Категоризація поняття «горе» і	2		6

«втрата». Методологічні засади до трактування понять.			
Тема 2. Стадії проживання горя за Е. Ліндеманном. Робота з ускладненим горем за В. Ворденом.	2		4
Тема 3. Особливості роботи з непрожитим горем.	2	2	2
Тема 4. Робота з емоціями при горі і втраті за В. Ворденом.	2	2	8
Тема 5. Поведінкова активація.	2	2	8
Тема 6. Особливості роботи з дітьми, які пережили втрату.	2	2	8
Тема 7. Робота з родинами пропавших безвісти.		2	8
Тема 8. Особливості консультування клієнтів з втратою і горем. Формування клієнт-терапевтичних відносин. Активне слухання, фасилітація, інформування, нормалізація, орієнтація. Критерії результативності роботи психолога з втратою і горем.		4	8
Тема 9. Групи психологічної підтримки при втраті і горі. Особливості застосування тілесно-орієнтованої терапії.		4	8
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Для студентів денної форми навчання: Максимальна кількість балів яку студент може набрати протягом семестру - 100. З них:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) виступи на семінарських заняттях – 45 балів (по 5 балів за заняття); 2) презентація психоедукації на тему: «Робота психолога з ускладненим горем» - 15; 3) аналіз консультативних кейсів з проблематики горя і втрати – 20 балів
---	--

	<p>3) підсумкове тестування – 20 балів</p> <p>Для студентів заочної форми навчання та студентів що навчаються за індивідуальним графіком:</p> <p>Максимальна кількість балів яку студент може набрати протягом семестру - 100. З них:</p> <p>1)тестування за лекціями – 4 тести – 40 балів;</p> <p>2)презентація психоедукації на тему: «Робота психолога з ускладненим горем» - 20;</p> <p>3) аналіз консультативних кейсів з проблематики горя і втрати – 20 балів</p> <p>3) підсумкове тестування – 20 балів</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Практичні завдання виконуються студентами в електронній формі і завантажуються на спеціально створений старостою групи гул диск, доступ до якого надається усім студентам академічної групи і викладачу.</p> <p>Практичне завдання 1.</p> <p>Презентація психоедукації на тему: «Робота психолога з ускладненим горем»</p> <p>Критерії оцінювання наукового повідомлення:</p> <p>14-15 балів (відмінно) - завдання виконане в повному обсязі (містить не менше 10 слайдів), здане вчасно; тема розкрита та науково обґрунтована; містить узагальнення, висновки; завдання є самостійним</p> <p>12 -13 балів (добре) - завдання виконане в повному обсязі, здане вчасно; тема розкрита та обґрунтована частково; містить узагальнення та висновки; завдання є самостійним</p> <p>10-11 балів (задовільно) - завдання виконане не в повному обсязі, здане вчасно; тема розкрита і обґрунтована частково, містить короткі висновки або не містить їх взагалі, завдання частково несамостійне</p> <p>8-9 балів (незадовільно) - завдання виконане не в повному обсязі, здане невчасно; тема розкрита частково, не містить висновків, завдання несамостійне</p> <p>0 балів - завдання не виконане</p> <p>Практичне завдання 2.</p> <p>Аналіз консультативних кейсів з проблематики горя і втрати.</p> <p>19-20 балів (відмінно) - завдання виконане в повному обсязі (містить детальний опис випадку), здане вчасно; розкриті протоколи діяльності психолога та основні</p>

	<p>інтервенції; містить узагальнення, висновки; завдання є самостійним</p> <p>17-18 балів (добре) - завдання виконане в повному обсязі (містить детальний опис випадку), здане вчасно; розкриті основні інтервенції; містить узагальнення, висновки; завдання є самостійним</p> <p>15-16 балів (задовільно) - завдання виконане не в повному обсязі, здане вчасно; тема розкрита і обґрунтована частково, містить короткі висновки або не містить їх взагалі, завдання частково несамостійне</p> <p>13-14 балів (незадовільно) - завдання виконане не в повному обсязі, здане невчасно; тема розкрита частково, не містить висновків, завдання несамостійне</p> <p>0 балів - завдання не виконане.</p> <p>Підсумкове тестування по курсу студенти проходять онлайн в системі дистанційного навчання.</p> <p>Критерії оцінювання підсумкового тесту: тест містить 20 запитань закритої форми; максимальний бал – 20 балів.</p>
Семінарські заняття	<p>За відповіді на семінарських заняття студенти можуть набрати 45 балів (по 5 балів за заняття/ тобто 9 оцінок).</p> <p>Критерії оцінювання усних відповідей студентів.</p> <p>В основу системи оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни закладені наступні критерії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни; 2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним основам; 3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації з навчальної дисципліни та вміння її вербалізувати. <p>Виходячи з цього, оцінка «відмінно» ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем, розгляду яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що проявляється у повноті та адекватності їх пояснення.</p> <p>Оцінка «добре» ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем навчальної дисципліни, які передбачені навчальною програмою. При цьому знання характеризуються адекватністю, але є частково</p>

	<p>усвідомленими (студент по формі відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться за наявність у студента фрагментарних знань навчальної дисципліни, які при цьому не завжди точно ним розуміються і недостатньо повно вербалізуються.</p> <p>Оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	
Підсумковий контроль	Залік виставляється студенту за умови виконання всіх зазначених завдань і виставляється студенту на останньому семінарському занятті.

7. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен виконати всі передбачені курсом види робіт. За умови відсутності на занятті (чи заняттях) студент повинен ліквідувати заборгованість та виконати усі завдання по курсу. Однак якщо відсутність була без поважних причин, студент втрачає можливість отримати бали за усні відповіді. Якщо студент при виконання практичних завдань не дотримується академічної доброчесності, таке завдання йому не зараховується. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають право не відвідувати заняття, але зобов'язані пройти тестування і виконати практичні завдання. Студенти, які представляють сертифікат з неформальної освіти на 30 годин, мають право на зарахування практичних занять.

8. Рекомендована література

1. Терапія горя (R. A. Neimeyer, 2015, переклад та адаптація В. Зливков, С. Лукомська, обкладинка Анастасія Гридасова). Київ. 2021. 259 с.
2. Worden, J. W. (2015). Theoretical perspectives on loss and grief. Death, dying, and bereavement: Contemporary perspectives, institutions, and practices, 91- 103.
3. Hofmann, S. G., Grossman, P., & Hinton, D. E. (2011). Loving-kindness and compassion meditation: Potential for psychological interventions. Clinical psychology review, 31(7), 1126-1132.

4. Stroebe, M., & Schut, H. (2010). The dual process model of coping with bereavement: A decade on. *OMEGA-Journal of Death and Dying*, 61(4), 273- 289.

Викладач: Любомира ПЛЕЦЬКА